

Referat wygłoszony w dniu 21 czerwca 2024 r. na posiedzeniu Komisji Gospodarki Wodnej Oddziału PAN w Krakowie

prof. dr hab. inż. Tomasz Walczykiewicz, mgr Monika Bryła, mgr inż. Katarzyna Kraj

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB

ul. P. Borowskiego 14, 30-215 Kraków

e-mail: tomasz.walczykiewicz@imgw.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5326-9132>

Oczekiwania i rzeczywistość wdrożenia ZZZW w okresie 30 lat zarządzania gospodarką wodną w Polsce – zlewnia rzeki Białki na tle raportu wskaźników SDG

Zintegrowane Zarządzanie Zasobami Wodnymi (ZZZW) to szerokie pojęcie, które dotyczy integracji wielu czynników i działań mających wpływ na gospodarkę wodną w aspektach diagnozy stanu, planowania, czynników technicznych, społecznych i kulturowych, a także informacji i edukacji. Przywoływana najczęściej definicja ZZZW to ta, przyjęta przez Global Water Partnership, niezwykle szeroka, sformułowana przez specjalistów z dziedziny gospodarki wodnej i nie zawsze właściwie interpretowana. W Polsce począwszy od początku lat 90-tych transformacja polityczna, gospodarcza i społeczna objęła również gospodarkę wodną, a członkostwo w Unii Europejskiej zobligowało do wdrożenia dyrektyw środowiskowych w tym opartej o zasady ZZZW Ramowej Dyrektywy Wodnej. Do chwili obecnej kilkakrotnie nowelizowano Prawo Wodne, a kolejne zmiany doprowadziły autorów do zadania pytania czy zbliżają one Polskę do osiągnięcia ZZZW. W badaniach dokonano analizy raportu dotyczącego Wskaźnika 6.5.1 „Stopień wdrożenia zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi” przedstawionego przez Polskę w 2020 roku w raporcie do ONZ w ramach

szerszego raportowania stanu wdrożenia Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) . Kontekst złożonego raportu dotyczącego skali całego kraju osadzono w zlewni Białki objętej przez autorów badaniami w zakresie poziomu przygotowania do ZZZW. Tłem dla prowadzonych analiz jest przeprowadzona dyskusja kolejnych zmian Prawa Wodnego, które wpłynęły nie tylko na system organizacyjny gospodarki wodnej ale również jego otoczenie i osłabienie fundamentów służących uspołecznieniu procesu podejmowania decyzji tak istotnego dla zarządzania zasobami wodnymi. Zlewnia Białki to szczególnie wrażliwy obszar, cenny przyrodniczo a jednocześnie znacznie obciążony turystycznie i gospodarczo, co wpływa istotnie na środowisko wodne oraz jego otoczenie i gdzie w konsekwencji wdrożenie ZZZW przy następujących zmianach w Prawie Wodnym napotyka na wyjątkowe bariery.